

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
VR OSAKEYHTIÖ

LÄHILIIKENTEEN OSTOSOPIMUKSEN 1.1.2009–31.12.2009
JATKAMINEN

1. SOPIMUKSEN TARKOITUS JA KOHDE

Tällä sopimuksella liikenne- ja viestintäministeriö ja VR Osakeyhtiö sopijapuolina jatkavat liitteenä 1 olevaa lähiliikenteen ostosopimusta vuoden 2010 loppuun asti jäljempänä mainituin ehdoin ja rajoituksin.

Sopimus koskee henkilöliikennettä, joka on eritelty rataosittain Sopimuksen liitteessä 2.

Sopimus ja sen liitteet muodostavat yhdessä sovellettavan kokonaisuuden.

2. LIKENNÖINTIVELVOLLISUUS

VR Osakeyhtiö liikenteenharjoittajana on velvollinen hoitamaan tässä ostoliikennesopimuksessa ja sen liitteissä määritellyn liikenteen niissä sovituin ehdoin.

Liikennöinnissä tulee noudattaa liikennöintijaksoittain (ko. jakso voi käsittää joko koko EU-aikataulukauden tai osan siitä) vahvistettuja liikennöintiaikatauluja. Liikenteenharjoittajalla ei ole oikeutta muuttaa pysyvästi vuoroja, aikatauluja tai välipysähdyksiä ilman liikenne- ja viestintäministeriön kirjallista hyväksyntää.

Liikenteenharjoittaja sitoutuu ilmoittamaan liikenne- ja viestintäministeriölle, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle seuraavaa aikataulukautta koskevista alustavista muutossuunnitelmista kirjallisesti ennen sidosryhmien aikataulukokousta viimeistään 30.11. mennessä. Liikenne- ja viestintäministeriön edustajalla on oikeus osallistua kokoukseen ja tehdä muutosehdotuksia samoin kuin liikenne- ja viestintäministeriön puolesta alustavasti hyväksyä muutoksia. Liikenteenharjoittajan on toimitettava lopullinen muutossuunnitelmansa liikenne- ja viestintäministeriölle vuoden loppuun mennessä.

3. LIKENNÖINTIKORVAUS JA SEN MAKSAMINEN

Liikennöintikorvaus käsittää toteutuneiden kokonaiskustannusten (sisältää VR Osakeyhtiön laskennallisen katteen) ja toteutuneiden tuottojen välisen alijäämän enimmäiskorvaukseen asti.

Enimmäiskorvaus 1.1.2010 - 31.12.2010 väliseltä ajalta on yhteensä 10,9 miljoonaa euroa (sis. alv) sopimuksen liitteessä 2 esitetystä henkilöliikenteestä.

Liikennöintikorvauksen määräytyminen on kuvattu tarkemmin liitteessä 3 "Liikennöintikorvauksen määräytyminen".

Liikenteen arvioidut kokonaiskustannukset (sisältäen VR Osakeyhtiön laskennallisen katteen) 1.1.2010 - 31.12.2010 ovat 20,4 miljoonaa euroa (sis. alv). Liikenteen arvioidut tuotot 1.1.2010 - 31.12.2010 ovat 9,4 miljoonaa euroa (sis. alv). Liikenteen arvioitu alijäämä 1.1.2010 - 31.12.2010 on 11,0 miljoonaa euroa (sis. alv).

Liikennöintikorvaus kattaa kaikki tässä sopimuksessa mainitut VR Osakeyhtiön velvollisuudet. Korvausta voidaan muuttaa vain Lähiliikenteen sopimuksessa 1.1.2009 – 31.12.2009 (liite 1) esitetyissä tapauksissa.

Korvaus maksetaan VR Osakeyhtiölle kuukausittain laskutuksen perusteella. Vuonna 2010 kuukausikohtainen korvaus lasketaan jakamalla liikennöintikauden 1.1.2010 - 31.12.2010 enimmäiskorvaus 12:lla. Laskussa tulee erotella arvonlisäveron osuus.

Korvaus maksetaan erikseen kultakin kuukaudelta jälkikäteen viimeistään seuraavan kuukauden 15 päivään mennessä edellyttäen, että liikenne- ja viestintäministeriö on saanut seurantatiedot liitteenä 1 olevan Lähiliikenteen ostosopimuksen 1.1.2009 – 31.12.2009 kohdan 5.1 mukaisesti. Korvauksesta vähennetään edellisen kuukauden ajamatta jäänyt liikenne sekä edellisen kuukauden mahdolliset täsmällisyysanktiot ja lisätään edellisen kuukauden täsmällisyysbonukset. Koko sopimuskauden viimeinen korvauserä maksetaan, kun sopimusvuoden toteutunut alijäämä on tiedossa.

Korvaus maksetaan VR Osakeyhtiön alla mainitulle pankkitilille:
NORDEA 233318-4063

Viivästyskorko on korkolain mukainen.

4. MUUT SOPIMUSEHDOT

Muilta osin noudatetaan tämän sopimuksen liitteenä 1 olevan 18.12.2008 allekirjoitetun Lähiliikenteen ostosopimuksen 1.1.2009 – 31.12.2009 ehtoja.

5. SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN JA ERIMIELISYYDET

5.1 Sopimuksen siirtäminen

Kummallakaan sopijapuolella ei ole oikeutta siirtää sopimusta kolmannelle ilman toisen sopijapuolen kirjallista suostumusta.

5.2 Erimielisyydet

Tästä sopimuksesta syntyvistä erimielisyyksistä sopijapuolten on jommankumman sopijapuolen pyynnöstä viipymättä neuvoteltava keskenään ja pyrittävä ratkaisuun.

Erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse sopimukseen, ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

6. SOPIMUSKAPPALEET

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

7. VOIMASSAOLO

Tämä sopimus tulee voimaan, kun se on allekirjoitettu ja se on voimassa 31.12.2010 asti edellyttäen, että eduskunta myöntää tätä tarkoitusta varten asianomaiselle talousarviomomentille riittävän määrärahan.

Jos eduskunnan myöntämä määräraha ei riitä sopimuksen mukaisen liikenteen ostamiseen, sopijapuolten on viipymättä neuvoteltava keskenään asian ratkaisemiseksi.

Jos neuvotteluissa ei päästä ratkaisuun kummallakin sopijapuolella on oikeus kirjallisesti irtisanoa sopimus lakkaamaan kuuden (6) kuukauden kuluttua siitä, kun toinen sopijapuoli on saanut tiedon irtisanomisesta.

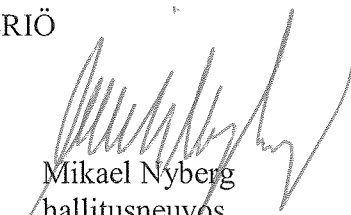
8. ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2009

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Juhani Tervala
ylijohtaja,
osastopäällikkö

Mikael Nyberg
hallitusneuvos
liikennejärjestelmäyksikön päällikkö

VR OSAKEYHTIÖ

Mikael Aro
toimitusjohtaja

pp. Antti Jaatinen
henkilöliikennejohtaja

SOPIMUSLIITTEET

- LIITE 1 Lähiliikenteen ostosopimus 1.1.2009 - 31.12.2009
- LIITE 2 Lähiliikenteen ostosopimuksen kohteena oleva liikenne
1.1.2010 - 31.12.2010
- LIITE 3 Liikennöintikorvauksen määräytyminen
- LIITE 4 Kuvaus YTV-alueen joukkoliikenteen lippulajituksesta

Liite 2

Lähiliikenteen ostosopimuksen kohteena oleva liikenne 1.1.2010 - 31.12.2010

- Ao. liikenteen määrät perustuvat junamäärien osalta syksyn 2009 tilanteeseen ja junakilometrien osalta syksyn 2009 laajentamiseen vuositasolle.
- Osa oston piiriin kuuluvien junalinjojen kustannuksista kuuluu YTV-oston piiriin. Tämä osuus on poistettu LIPTU-kertoimin.

1) Rataosa Helsinki-Karjaa

- sisältää seuraavat junalinjat:
 - S-juna (pysähtyy Helsinki, Pasila, Huopalahti, Leppävaara, Kilo, Kera, Kauniainen, Koivuhovi, Tuomarila, Espoo, Kauklahti, Masala ja Kirkkonummi)
 - U-juna (pysähtyy Helsinki, Pasila, Huopalahti, Leppävaara, Kilo, Kera, Kauniainen, Koivuhovi, Tuomarila, Espoo, Kauklahti, Mankki, Luoma, Masala, Jorvas, Tolsa ja Kirkkonummi)
 - Y-juna (Helsinki, Pasila, Leppävaara, Masala, Kirkkonummi, Siuntio, Inkoo ja Karjaa)
 - L-juna (pysähtyy kaikki asemat välillä Helsinki-Kirkkonummi)

Junamäärät linjoittain:

Linja	Junamäärä Arkipäivä	Lauantai	Sunnuntai
S (Kirkkonummi)	28	31	25
U (Kirkkonummi)	40	31	25
Y (Karjaa)	12	7	5
L Kirkkonummi	11	15	22, joista yksi Karjaalta
Yhteensä Helsinki- Kirkkonummi-Karjaa	91, joista 12 välillä Kirk- konummi-Karjaa	84, joista 7 välillä Kirk- konummi-Karjaa	77, joista 6 välillä Kirk- konummi-Karjaa

Rataosan Helsinki-Kirkkonummi-Karjaa junakilometrit yhteensä

- 1.1.2010 - 31.12.2010

870 830 jkm

2) Rataosa Helsinki-Lahti

- sisältää seuraavat junalinjat:
 - Z-juna (pysähtyy Helsinki, Pasila, Tikkurila, Kerava, Haarajoki, Mäntsälä ja Lahti)
 - Tunnukseton lähijuna (pysähtyy Helsinki, Pasila, Tikkurila, Haarajoki, Mäntsälä ja Lahti)

Junamäärät linjoittain:

Linja	Junamäärä Arkipäivä	Lauantai	Sunnuntai
Z	36	36	35
Tunnukseton	1	0	0
Yhteensä Helsinki- Lahti	37	36	35

Rataosan Helsinki-Lahti junakilometrit yhteensä

1.1.2010 - 31.12.2010 1 390 686 jkm

Alijäämäarviot

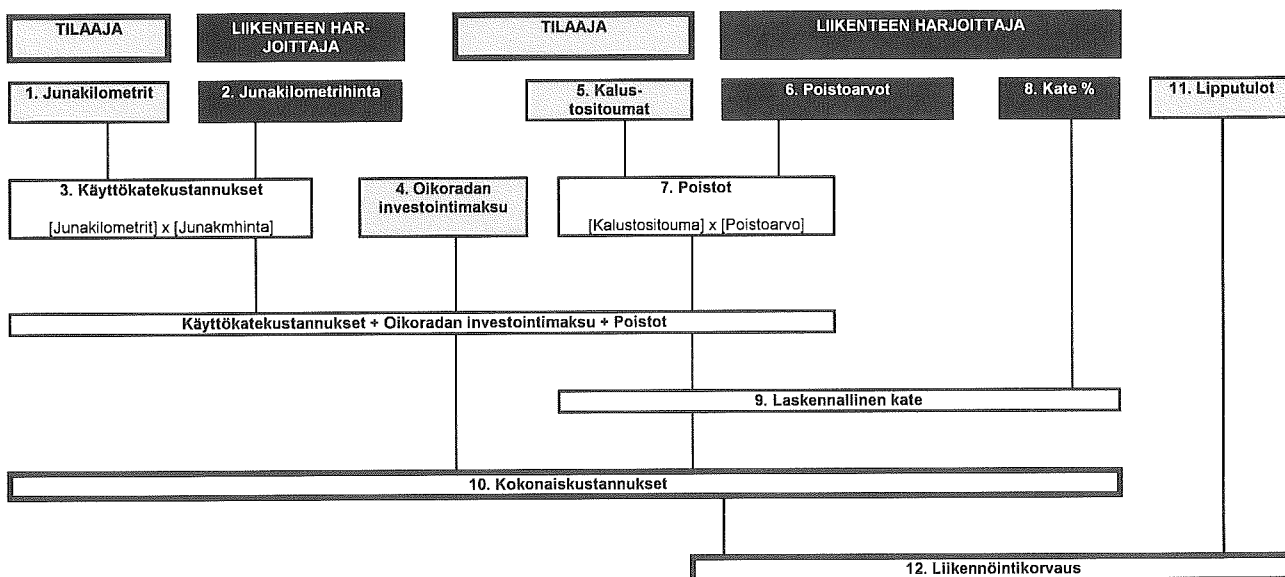
Rataosa	1.1. - 31.12.2010 (sis. alv)
Helsinki – Kirkkonummi – Karjaa	- 3,555 milj. euroa
Helsinki – Lahti	- 7,457 milj. euroa
YHTEENSÄ	- 11,011 milj. euroa

Liite 3

Liikennöintikorvauksen määräytyminen

Tässä asiakirjassa on kuvattu liikenteen harjoittajalle maksettavan liikennöintikorvauksen määräytyminen. Tilaajan palvelutilaus sisältää palvelutason, jonka toteutus sitoo kalustoa ja sisältää ajettavia junakilometrejä. Liikenteen hoidon kustannukset on kohdistettu junakilometrihintaan ja kaluston poistoarvoihin. Lisäksi liikenteen harjoittajalla on liiketoiminnalleen katevaatimus. Oikoradan investointimaksu on erillinen kustannus.

Kaavio 1.

1. Junakilometrit [LÄHTÖTIETO]

Tilaaja ja liikenteen harjoittaja sopivat sopimuksen kohteena olevasta tarjonnasta, joka sisältää sovitun määrän junakilometrejä.

Taulukko 1.

	Junakm arkena	Arki- päivien lkm	Junakm/ kaikki arkipäivät	Junakm lauantaina	Lauantai- päivien lkm	Junakm/ kaikki la-päivät	Junakm pyhinä	Pyhä- päivien lkm	Junakm/ kaikki pyhäpäivät	Junakm koko vuosi
Rantarata										
S	1 125	254	285 674	1 225	49	60 030	969	62	60 066	405 769
U	1 607	254	408 127	1 225	49	60 030	969	62	60 066	528 223
Y	482	254	122 428	277	49	13 553	194	62	12 016	147 997
L	442	254	112 243	593	49	29 047	853	62	52 861	194 151
Rantarata yhteensä	3 655	254	928 472	3 320	49	162 660	2 984	62	185 008	1 276 140
Oikorata					49	49		62	62	
Z	3 762	254	955 548	3 658	49	179 218	3 553	62	220 286	1 355 052
Tunnukseton	105	254	26 543	0	49	0	0	62	0	26 543
Oikorata yhteensä	3 867	254	982 091	3 658	49	179 218	3 553	62	220 286	1 381 595
Kaikki yhteensä	7 522	254	1 910 563	6 977	49	341 878	6 537	62	405 294	2 657 735

Tyhjävaunujunien junakilometrit on sisällytetty lähijunalinjoille junakilometrien suhteessa.

Kaikista taulukon 1 lähijunien junakilometreistä VR Osakeyhtiön ja LVM:n väliselle lähiliikenteen ostosopimukselle kohdistetaan junakilometrejä seuraavin prosentein:

Taulukko 2.

	LVM-osuus
S	50,40 %
U	52,90 %
Y	94,00 %
L	28,10 %
Z	97,00 %
Tunnukseton, oikorata	100,00 %

2. Junakilometrihinta [LÄHTÖTIETO]

Lähtötieto, jonka yksikkö on €/km. Se sisältää muuttuvat ja kiinteät operoinnin kustannukset, jotka aiheutuvat kuljettaja-, kunnossapito-, energia-, konduktööri-, ratamaksu-, lipunmyynti- ja yleiskustannuksista. Myös tarkastusmaksutoiminnasta aiheutuvat kustannukset on sisällytetty yleiskustannuksiin.

3. Käyttökatekustannukset [LASKENTAPERIAATE]

[Rantaradan junakilometrit] x [Rantaradan junakilometrihinta] = [Rantaradan käyttökatekustannukset]

[Oikoradan junakilometrit] x [Oikoradan junakilometrihinta] = [Oikoradan käyttökatekustannukset]

4. Oikoradan investointimaksu [LÄHTÖTIETO]

Oikoradan investointimaksu on ulkoinen kustannus, joka aiheutuu Oikorataa käyttävältä liikenteeltä perittävästä bruttotonnikilometrimäärään sidotusta maksusta.

5. Kalustositoumat [LÄHTÖTIETO]

Tilaaaja ja liikenteen harjoittaja sopivat sopimuksen kohteena olevasta tarjonnasta, joka sisältää sovitun kalustositouman.

Taulukko 3.

Liikenteeseen ja kunnossapitoon sitoutunut junayksikkömäärä vuonna 2009				
	Sm1/2	Sm4	Eil	Eilf
Rantarata	9,77	0,00	0,00	0,00
Oikorata	0,00	3,38	6,98	1,16
Yhteensä	9,77	3,38	6,98	1,16

Kalustositoumat eivät ole kokonaislukuja, koska kalustokierrot on yhdistetty YTV:n tilaaman liikenteen kalustokiertoihin.

6. Junayksiköiden poistoarvot [LÄHTÖTIETO]

Junayksikön poistoarvo sisältää kaluston pääomakustannukset.

7. Poistot [LASKENTAPERIAATE]

[Rantaradan kalustositouma x junayksikön poistoarvo] = [Rantaradan poistot]

[Oikoradan kalustositouma x junayksikön poistoarvo] = [Oikoradan poistot]

8. Katevaatimus [LÄHTÖTIETO]

Liikenteen harjoittajan katevaatimus on 5,1 prosenttia.

9. Laskennallinen kate [LASKENTAPERIAATE]

[Käyttökatekustannukset + Oikoradan investointimaksu + Poistot] x [Kateprosentti] = [Laskennallinen kate]

10. Kokonaiskustannus [LASKENTAPERIAATE]

[Käyttökatekustannukset + Oikoradan investointimaksu + Poistot] + [Laskennallinen kate 5,1%] = [Kokonaiskustannus]

11. Lipputulot [LÄHTÖTIETO]

12. Liikennöintikorvaus [LASKENTAPERIAATE]

[Kokonaiskustannus]-[Lipputulot]=[Ali-/ylijäämä]

Korvauskatto: Tilaaaja korvaa Liikenteen harjoittajalle alijäämän 10,9 miljoonaan euroon saakka (sis. alv. 8,5 %). On mahdollista, etteivät lipputulot ja liikennöintikorvaus kata kokonaiskustannuksia. Tämä on Liikenteen harjoittajan riski.

Liite 4

Kuvaus YTV-alueen joukkoliikenteen lippulajitutkimuksesta

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) teettämän lippulajitutkimuksen perusteella jokaiselle junalinjalle on määritetty YTV-osuus (LIPTU-prosentit). Tutkimuksen perustana ovat asemilla tehtävät matkustajalaskennat sekä junittain kyselemällä selvitettävät matkustajien käyttämät lippulajit. Tutkimuksessa selvitettävät lippulajit ovat:

- 1) YTV:n seutuliput,
- 2) YTV-alueen kuntien sisäiset liput,
- 3) VR-vyöhykealueen liput,
- 4) VR-kaukoliikenteen liput ja
- 5) VR vapaaliput.

Näiden kenttätutkimusten antamien tietojen pohjalta on laskettu linjakohtaiset YTV-matkustajien osuudet. Tutkimus uusitaan pääasiassa suurimpien liikenne-rakennemuutosten jälkeen. Tämän hetkiset LIPTU-prosentit (YTV-osuudet) linjoittain ovat seuraavat:

L-linja	71,90 %
S-linja	49,60 %
U-linja	47,10 %
Y-linja	0 %
Tunnuksettomat junat	0 %

LVM:n ja VR:n kesken on sovittu, että Y-linjalla käytetään YTV-osuutena 6 % ja uudella Z-linjalla 3 %. Arviot perustuvat Y-linjan osalta H- ja R-linjojen osuuksiin ja Z-linjan osalta lisäksi siihen, että se lisää tarjontaa, muttei juurikaan matkustajamääriä YTV-alueella.